

טיב הקהילה

נ"ד

פר' אחרי
כ"ב ניסן תשפ"ב
 זמני הרלקת הדות ומרצ' ש
הדרה"ג 6:37
מוצש"ק 7:53
ר"ת 8:31
 סוף זמן קריאת שמע ותפילה
סוק"ש א' 8:31 | **סו"ת א' 9:53**
סוק"ש ב' 9:17 | **סו"ת ב' 10:23**
זליון מס': 617

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | **אסרו חג**

בנשיאות מורנו ורבנו הרב"צ
 רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה

הוא גם כן לפעמים עצת היצר, שיודע שאותו רווח שמרוויח באמצעות ההתעמקות יגבה לבסוף את הפסידו, כי בעטייה יבוא לידי חולשה גדולה וכתוצאה מזה ישבות לגמרי מן העבודה. משל למה הדבר דומה, למנהל בית היוצר החפץ להפיץ את סחורתו ולפרסם את טיבם הטוב ברחבי המדינה, ולצורך כך שכר הרבה עובדים ובקשם לחזר בשווקי העיירות כדי לייצג את סחורתו בפני העוברים ושבים, ולשבר את אוזנם למה עליהם להעדיף זה היוצר משאר הייצורים הדומים לו המופצים בשוק, וסיכום עמהם שכשיפנה היום יסורו אליו לתת לו את הכסף שקבלו מן הרוכשים ואז יתן להם את השכר הקצוב להם. מקצת מן העובדים הורה לנסוע בעיירות גדולות אשר האוכלוסייה בהן מרובה, וכתוצאה מכך גם הצלחה מרובה מובטחת שם. ואילו למקצתם הורה לנסוע לעיירות קטנות אשר אנשיה מועטים והצלחה תהיה בהכרח מועטה. והנה, עושה לו אחד מן העובדים חשבון, הלא שכרי קצוב הוא מראש כשכרם של אלו ההולכים בעיירות גדולות, והלא אלו עתידים להרבות ברווחים, ואילו אני לא יצליח להשיג מה שהם ישיגו, ואם כן למה קוצב המנהל שכרינו בשווה, אין זה כי אם תוצאה מהעדר ידיעה, מן הסתם אין המנהל מנוסה ואין הוא יודע את טיבם של העיירות. וכדי שלא להכפיש את שמי בעיני המנהל אלך לי גם כן אל אחת העיירות הגדולות.

ממחשבה עשה למעשה, ואכן הצלחה האירה לו פנים, ומכר הרבה מתוצרת בית היוצר. כשפנה היום שם פעמי לעבר בית המנהל, והנה מגלה הוא כי היטב ידע המנהל לאן שלחו, בראותו כי המנהל מפליא את הצלחתו על אף ששלחו לאיזה עיירה קטנה. הלה ראה לנכון לגלות סטסה על פי דעת עצמו מהוראת המנהל, וזאת כדי להשיב את רצונו. כאן הראה לו המנהל פנים חמוצות בהסבירו: ידעתי גם ידעתי כי שם לא אזכה כהיום לתוצאות מבורכות, אך בכל זאת שווה היה לי לשלוח ציר לשם, כי ברצוני היה שייבינו בני אותה עיירה מעלת התוצרת שתחת ידי, כי בכך יתרגלו הם לקנות רק אותה תוצרת, וברבות הימים כשיתרבה בה האוכלוסייה ימשכו גם הדיירים החדשים אחר דעת שכיניהם הוותיקים ויקנו גם הם מאותה תוצרת. וכעת שעשית כאיוולתך, אכן בגללך נתרבו הרווחים כהיום, אך גרמת הפסד נצחי אשר היא פי אלף מהרווח הזמני.

כאותו עובד נראה זה הקובע הצלחתו בעבודת השי"ת על פי דעתו העניה, לדעתו אינו צריך להתמסר עם בוראו ועל אף שבוראו הגביל את כוחותיו נדמה לו שעליו להתגבר על חולשתו, ורק מתוך כך יניב רווחים נאים, אולם אין הוא יודע שרווחיו אינם במקום הנכון, כי רווחים אלו זעירים הם לעומת הרווחים שמוטל עליו להניב בעתיד, ואלו הרווחים הוא מפסיד כתוצאה מהרווחים שמביא כהיום. ואם חכם הוא יבין שאי אפשר לבן תמותה לדעת מה טוב בשבילו, ותמיד מוטל עליו לבטל דעתו לדעת בוראו.

והיתרה זאת לכם להקת עולם לכפר על בני ישראל
 מכל המארים אהת בשנה ועש באשר צוה ה' את

משה: (טז, לד)

ופירש"י: כשהגיע יום הכפורים עשה כסדר הזה, ולהגיד שבחו של אהרן שלא היה לובשן לגדולתו, אלא כמקיים גזירת המלך: הוקשה לו לרש"י, מה כיוון הכתוב בחידושו שאהרן עשה כאשר ציוה אותו ה', וכי יעלה על הדעת שיעקב שינה מעצת ה'?! ולזה תירץ שלא כיוון הכתוב כי אם להודיע, שלא כיון אהרן להנאתו חלילה, ועשה הכל רק כמקיים גזירת המלך.

ובדרך זו פירשו את הנאמר בפרשת קרח (במדבר טז, יא): 'ואהרן מה הוא כי תלינו עליו', שאהרן הרגיש בעצמו בבחינת 'מה הוא', והיה בעיניו כאין ואפס, ולא לקח גדולה לעצמו מרצונו, ולא הרחרר בזכות הגדולה שנפלה בחלקו להיות כהן גדול משרת לפני ה', אלא עשה הכל בגזירת מלך.

וכיוון הכתוב בזאת להורות לבני ישראל את הדרך אשר ילכו בה, שגם הם לא יקיימו את המצוות להנאתם ולטובתם, כי אם כדי לקיים את מצוות המלך.

ויש בהוראה זו שתי נקודות. האחת, כלפי המצוות שרצונו של אדם נמשך אחריהם, וכעין מצוות הכהונה האמורה כאן, ובוה כיוון הכתוב להורות על מניעת ההנאה וההתפארות באמצעות המצוות. והנקודה השנייה היא על המצוות שאין האדם חומד בהם, כיוון שנראה לו שלא יזוויח על ידם טובה מרובה, ולכן מעדיף לקיים מצוות אחרות במקומם. אולם אם יקוט האדם בכלל זה שאין המצוות כי אם גזירת הבורא, ושעליו לעשות כל מה שהבורא מצווה, לא יקוף בשום מצוה, כיון שלא את כבודו ואת מעמדו הוא דורש.

הוא אשר כיוון הרמב"ן באגרתו הידועה, אותה שלח לבנו, ובו ציוה לו בין השאר את הדברים דלהלן: 'והי זהיר לקרות בתורה תמיד אשר תוכל לקיים אותה, וכאשר תקום מן הספר, חפש באשר למדת, אם יש בו דבר שתוכל לקיימו'.

דבריו אלו הורה הרמב"ן לבנו, לבל ילך בדרכי האנשים הללו, אשר משתדלים לקיים דוקא מצוות חמורות וידועות, או מצוות שנותנים שם טוב לבעליו, אלא יחפש נא בכל דבר קטן כגדול אם יש בו דבר שיוכל לקיימו, כי כלפי הבורא ית"ש אין חילוק בין מצוה קלה לחמורה. ואדרבה, שנינו במשנה (אבות ב, א): 'והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה', שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות!

ואפילו אם מתכוון האדם לשם שמים בשעה שמבטל מצוה מסוימת לטובת חברתה, לא יפה הוא עושה, כי אין האדם יכול להשיג בקוצר בינתו איזה מצוה עדיפה, ועליו להתנהג בתמימות ולקיים את כל המצוות כעבד המצווה מפי רבו. גם אם אין האדם מעדיף מצוה אחת על פני חברתה, יכול לפעמים לטעות ולהסיק שעליו להתאמץ בעבודת בוראו יותר מכוחותיו, כי רק מתוך כך יניב רווחים נאים מיגיעו, ודבר זה

טיב המערכת

השכן אתם בתוך טמאתם

ידוע שהרבה יהודים שהתרחקו ליע מדרך היהדות ועזבו מקור סים חיים והלכו לחצוב להם ברות נשברים נסעו לכל מיני מקומות מרוחקים בעולם בחיפוש אחר האור והאווה, אך דבר מזה הם לא מצאו באותם מקומות, מה שכן, הם מצאו את דרכם חזרה אל חיק היהדות ושבו לכוד מחצבתם, וכך סיפר יהודי אחד שנולד בבית הרחוק משמירת תורה ומצוות כשהגיע לשלב שבו הרבה מחבריו נסעו לכל מיני ארצות החליט גם הוא לנסוע להודו הרחוקה ולחפש את האמת הרו כידוע מלאה בעבודות זרות שונות ומשונות, וכך הוא עבר מסקום למקום בחיפוש אחר דת האמת, ובכל מקום הוא ראה מיד את החסרונות עד שהגיע למקום מרוחק שאנשי חיים כמו לפני מאות שנים, ושם בתוך הטבע הוא הרגיש שהוא מוצא 'משה', הוא התקרב אל ראש הכת והחל להתעניין בחוקי הדת ומצוותיהם, אך כששמע ראש הדת כי הוא בא מארץ ישראל וכי הוא יהודי, לא אבה ללמדו כלום אלא אמר לו, אתה שייך לעם המובחר ואתה בא לחפש אצלנו את האור? לך לך לעמך ולארצך! וכך חזר האיש לארץ ישראל והחל ללמוד תורת ד' עד ששב בתשובה שלמה.

באמת קשה להבין דבר זה, איך יתכן שיהודים שהגיעו למקומות כ"כ מרוחקים חוזרים אל ד', גם יהודים שהגיעו שמש לשאל תחתיות חוזרים בתשובה, ופעמים רבות דווקא בתוך כל הטומאה זכו לקבל את האור, האין כאן סתירה, שבתוך הריחוק זוכים לקידוש? את התשובה אפשר למצוא בפרשתנו, ז"כ יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם, מפרש רש"י אף על פי שהם טמאים שיכנה ביניהם, וזה קצת מסביר לנו, כי אנתו חושבים שיהודי נופל לטומאה הוא מתנתק, אבל האמת היא שהקב"ה לא מתנתק אף פעם מיהודי, כמו שאחז"ל ישראל אף על פי שחטא ישראל הוא, כי הקב"ה נמצא אנתו תמיד בכל מקום ובכל מצב, ודבר זה יכול לעודד אותנו שאפשר תמיד לחזור בתשובה על כל דבר קטן או גדול, כי הקב"ה תמיד נמצא שם אנתו.

(ע"פ טיב תורה - אורי)

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיר
 באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
 ההודעות

הלכות ספירת העומר א

א. בליל שני אחר תפלת ערבית מתחילין לספור העומר (ש"ע סי' תפ"ט ס"א).

ב. ונחלקו הפוסקים אי ספירה בזמן הזה דאורייתא או דרבנן, ודעת רוב הפוסקים שהוא מדרבנן זכר למקדש שהקריבו העומר (עי' ביה"ל ד"ה לספור).

ג. צריך להקדים הספירה כמה שאפשר, כדי שיתקיים יותר מה שכתוב תמימות תהיינה, ולכן סופרים מיד לאחר תפילת ערבית קודם עלינו (מ"ב סק"ג), ויש נוהגין לספור לאחר עלינו כדי שלא להפסיק בסדר התפילה (מ"ח ס"ק ק"ב).

ד. ומכל מקום אם לא ספר בתחילת הלילה הולך וסופר כל הלילה, דכל שלא עבר עדיין הלילה ה"ז בכלל תמימות. ומ"מ תיכף כשיזכור יברך ויספור, ולא יאמר כיון שאחרתי אחרתי ואמתין עוד מעט, לפי שכל מה שמתאחר יותר גורם אחיזה אל החיצונים (שם סק"א).

ה. ומה שנוהגים העולם לספור אחר תפילת מעריב גם כשמתפללים מאוחר בלילה, אע"פ שעיקר חלות המצוה הוא מיד בתחילת הלילה, י"ל הטעם משום דיש ענין לספור ספירת העומר בצבור (מנח"י ח"ט סי' ג' ה' בשם הש"ה ועוד). ובש"ת שבט הלוי (ח"ו סי' י"ג) כתב וז"ל: נ"ל ללמד זכות על ישראל, היות כי ספירת העומר הוא דבר הנשכח בקלות, ואם צריך לספור כל אחד בתחילת הלילה לבד, ואח"כ יבוא להתפלל בצבור ולא יספור, קרוב הדבר שהרבה מאוד ישכחו הספירה לגמרי, ע"כ הנהיגו שיספור בזמן שהציבור מתפללים, ואין הכי נמי אם מצד איזה סיבה הוא מתפלל מעריב ביחידות כמה שעות בלילה, יכול לספור בתחילת הלילה, ולא ראיתי טעם לאחר הספירה בזה עכ"ל.

ו. אם טעו ביום המעונן וברכו על ספירת העומר כשהיה עדיין יום, חוזרים לספור משתחשך בברכה כד"ן, והמדקדקים אינם סופרים עד צאת הכוכבים, אף דמן הדין היה אפשר להקל לספור משתחשך אף קודם צאת הכוכבים משום דבין השמשות הוא ספק לילה ואולינן לקולא בספק דרבנן בספירה בזמן הזה שהוא מדרבנן לרוב הפוסקים, מ"מ אינו נכון להכניס עצמו לספק לכתחילה, אלא ממתנין עד צאת הכוכבים שהוא בודאי לילה, וכן ראוי לעשות לכתחילה, ומ"מ בדיעבד אף אם בירך בין השמשות יצא, אבל הא"ר מפקפק בזה ומצדד דנכון שיחזור ויספור לאחר צאת הכוכבים בלא ברכה (ש"ע סי' ומ"ב ס"ט).

ז. המתפלל עם הציבור מבעוד יום מונה עמהם בלא ברכה, ואם יזכר בלילה יברך ויספור (ש"ע סי' ג' ועי' במ"ב וביה"ל מה שהאריכו בכל פרטי דין זה).

ח. הנהוגים כשיטת ר"ת ומתפללים עם הציבור ערבית קודם זמן ר"ת, נכון שיספור עם הציבור אחר תפילת ערבית, ומשום חומרא יספור עוד הפעם בביתם בלא ברכה (מנח"י ח"ו סי' מ"ה).

ט. נשים פטורות מספירת העומר, דהוי

'וחי בהם' - הכוונה

ושמרתם את חוקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם (ויקרא י"ח, ה) ופירש"י: וחי בהם לעולם הבא שאם תאמר בעולם הזה לסוף הוא מת.

וחי בהם ולא שימות בהם

ובגמ' יומא פה. ילפינן דהא דמחללין שבת במקום פיקוח נפש. ר' שמעון בן מנסיא אומר ושמרו בני ישראל את השבת אמרה תורה חלל שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה, אמר רבא דכולהו אית להו פירכא לבר מדשמואל דלית ליה פרכא ועיי"ש עוד אשכחן ודאי, ספק מנלן ודשמואל לית ליה פירכא פי' רש"י אשר יעשה אדם המצוה שיהיה בהם וודאי ולא שיבוא בעשייתה ליד ספק מיתה אלמא מחללין על הספק. ובשו"ע שכ"ט נפסק להלכה דאפילו על חיי שעה מחללין שבת, דאיתא שם אפילו מצאוה מרוצץ שאינו יכול לחיות אלא לפי שעה מפקחין ובודקין עד חוטמו וכו'.

וידוע דברי המאירי הובא בביאור הלכה שם, על הא דמחללין שבת על חיי שעה וז"ל, ואע"ג דלא שייך הכא הטעם חלל שבת כדי שישמור שבתות הרבה, משום דלא דוקא שבת ה"ה שאר מצוות, וכמו שכתב המאירי ביומא וז"ל, ואף על פי שנתברר שאי אפשר לחיות אפילו שעה אחת, שבאותה שעה ישוב בלבו ויתודה עכ"ל, אמנם נראה דכל זה הוא לטעמא בעלמא אבל לדינא לא תלי כלל במצוות, דאין הטעם דדחינן מצוה בשביל הרבה מצוות, אלא דדחינן כל המצוות בשביל חיים של ישראל, וכדיליף ליה שמואל מחיי בהם, דכתב הרמב"ם (פ"ב מהלכות שבת) שאין משפטי התורה נקמה בעולם, אלא רחמים וחסד ושלום בעולם, עיי"ש שהאריך כל פרטי הדין בזה.

רואים עכ"פ דברים נוראים בחשיבות חיי האיש הישראלי במצוות התורה, הן במה שכתב המאירי דהטעם דעל חיי שעה אפשר לחלל שבת, שבחיי שעה יכול לשוב בתשובה, והן לרמב"ם דכתב דרצון התורה שיחללו את השבת עבור חיי שעה של כל אחד מישראל, ורואים המעלה הגדולה של ישראל, שמצד הדין צריך וחייהם לחלל שבת ואפי' ע"י גדולי ישראל לחיי שעה של יהודי.

וחי בהם כלומר בחיות נמרץ

וסיפר הגה"ח ר' נטע פריינד זצ"ל שהאדמו"ר ר' אברהם מקאליסק ז"ע היה מתלמידי הגר"א ונטע למגיד, וכשחזר שאלוהו מה ראה ואמר שראה הפירוש וחי בהם, שבכל מצוה שעושים, מרגישים שחיים בהם. ובאמת הוא מבואר בש"ה הא' בפרשתנו וז"ל, אשר יעשה אותם האדם וחי בהם אני ה', רומז על כל מה שיעשה האדם שיעשה בזריזות ונלא, זהו וחי בהם כלומר בחיות נמרץ, ע"ד שפי' רש"י (ברכות נ"א.) על ענין י' דברים שנאמרו בכוס של ברכה ואחד מהם חי, ופי' רש"י פרשיאק בלע"ז, והכוונה בכאן כלומר שיעשה בבריאות ובחיות ובזריזות כל מעשה אשר צווה והשי"ת, עכ"ל.

וחי בהם לעולם הבא

ועי' בהקדמה לספר 'משנה ברורה', בתו"ד וז"ל, ואמרת ל באר זה על פי מה שביארתי מכבר את הכתוב בפרשת אחרי (ויקרא י"ח, ה) 'ושמרתם את חוקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם', ותרגם אונקלוס 'וחי בהם בחי' עלמא'. ואמרת דביאור הדברים הוא כפשוטו, כי הנה ידוע דכל הנבראים הן מה שנמצאו פה בארץ ממיין האדם ולמטה, והן מה שנמצאו בשמים והם המכונים בשם 'צבא השמים', ואף הגבוה שבנבואיהם כולם צריכים להשפעת השם יתברך, כי שלם בתכלית השלימות אין לנו רק ה' אחד, וכמו שכתוב (נחמיה ט, ו) אתה עשית וגו' ואתה מחיה את כולם, אך אין השפעת מזונם כמו שלנו, שהוא מזון רוחני ודק, וכמו שכתוב (תהלים עח, כה) לחם אבירים אכל איש, ואמרו חז"ל (יומא ע"ה:) זהו לחם שמלאכי השרת אוכלים אותו.

ולפי זה פשוט דאף הנשמה בצאתה מגוף החומרי צריכה מזון, דכמו בשר גוף האדם בעת שפושט ממנו בערב שבת קדש המלבוש של חול ולובש של שבת, וכי סלקא דעתך שלא יהא צריך למזון מחמת זה, כן הדבר ממש בענין הנפש, דכי משום שפשטה לבושה מעליה, והוא העור והבשר, כמו שכתוב (איוב י, יא) עור ובשר תלבישני לא תהיה עוד צריכה למזון שיחייה?

וגדר מזונה כך, בעת אשר הנפש מסתרת בעולם הזה בלבוש הגשמי שלה, קבע הקדוש ברוך הוא מזונה גם כן דבר שיכולין לקבלו בחושים הגשמיים, מה שאין כן אחר כך אינה יכולה לחיות מדבר הגשמי, אחד מצד שהוא גשמי, ועוד שהמזון הגשמי מכיון שבריאתו פה הוא בעולם הגבול תחת הזמן אף אם המזון הוא טוב מאד לא יזון את האדם רק לזמן קצר, יום או יומיים ומעט יותר, אבל לעולם בודאי לא, והנשמה הלא היא שם נצחית וצריך גם כן שיהיה מזונה ענין דק רוחני נצחי, לכך הקב"ה ברוב חמלתו נתן לנו התורה הק' שהיא ג"כ נצחית, ועי' קיומה מאיר אור ה' על פנשנו, ומאותו האור אנו מתענגים שהוא מין תענוג רוחני, ועל זה נאמר (ישעיה נח, יד) אז תתענג על ה', וזהו מה שאמרו חז"ל (ברכות יז.) צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. והוא העיון הגדול מכל העידונים שבעולם שיכולים להמצא, והוא המחיה אותנו נצח.

וזהו שאנו אומרים בברכת התורה שלאחריה וחי עולם נטע בתוכנו, רצונו לומר שבתוכנו אומה הישראלית, נטע הקב"ה נטיעה שנוכל לחיות בה לעולם, כי התורה היא להנפש כמו עץ החיים שבגן עדן, שהאוכל מפריו היה חי חיי הנצח, וגם להגוף כידוע (כתובות ק"א) שהאור תורה תחייהו ותעמידהו לנצח, משא"כ בעובדי כוכבים לא יוכל לחיות הנפש רק בעודה מחוברת לגוף ועי' מזון הגוף, משא"כ אח"כ שאין לה דבר שתחיה תוכרה להיות כלה (אחר שתקבל יסורין על עוונותיה שעל אותו העת נותנין לה חיות כדי שתוכל לקבל העונש).

וזהו שכתבה לנו התורה ושמרתם את חוקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם, דהיינו בחיי עלמא (כמו שתרגם אונקלוס) רצונו לומר בהם דוקא בחוקתי ובמשפטי, ולא בדברים אחרים עכ"ל, ורש"י פירש כפירוש התרגום.

השי"ת יעזרונו שנזכה לעשות כל המצוות בחיות, ונזכה במהרה לגאולתנו ופדות נפשינו, ונאכל מן הזבחים ומן הפסחים.

וחי בהם!

"וַשְׁמֵרְתֶּם אֶת הַקְּטָנִי וְאֶת מְשִׁפְטֵי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֲתֶם הָאָדָם וְחֵי בָהֶם אֲנִי ה' (ת.ח.)"

הרמפסוק זה ילפינו בשלהי מסכת יומא (פה): שפיקוח נפש דוחה כל התורה כולה, דדרשינו "וחי בהם - ולא שימות בהם". והקשה בספר הקדוש שפת אמת (פרשת אמור, תרמ"ג) ממקרא שנאמר להלן בפרשת אמור (כב, לב) "ולא תחללו את שם קדשי, ונקדשתי פתוך גני ישראֵל אֲנִי ה'", וילפינו מזה בפרק בן סוור (סנהדרין ע"ד): חובת מסירות נפש על קידוש השם. וכיצד יתקיימו שתי המקראות הללו, שבפרשתנו נראה שהחיים עצמם יותר חשובים 'וחי בהם ולא שימות בהם', ואילו בפרשת אמור נראה שיותר עדיף למסור את נפשו ולקיים 'ונקדשתי בתוך בני ישראל'.

ועל כרחק צריך לומר דג' עבירות שאני, שבהם קיימא לן 'יהרג ולא יעבור'. והיינו טעמא, משום שבקיום זו המצוה של 'מסור עצמך וקדש שמי' זוכה האדם לתקן בבת אחת את כל התכלית שנברא בעבורה בעולם, מה שאין כן בשאר כל המצוות שצריך שיתקיימו על ידו למעשה כדי להביאו לתכלית תיקונו, ולכן בהם עדיפא 'וחי בהם ולא שימות בהם'.

וכענין שאמרו בפרק קמא דעבודה זרה (ז.) גבי רבי אליעזר בן דורדיא, "יש קונה עולמו בשעה אחת". כלומר, שלפעמים ניתן בשעה אחת של מסירות נפש על קידוש השם לקנות את כל עולמו, ולהגיע אל תכלית תיקון תפקידו בעולמו.

וביאור עומק הדבר, מבאר השפת אמת, כי 'שעה' היינו רצון, כד"א (בראשית ד, ה) "ואל מנחתו לא שעה". והאדם נברא בעולם כדי לבטל הרצונות, ולהגיע לשרוש האחדות ב"ה, רצון כל הרצונות, ולהתייחד כל רצונותיו בהש"ת בלבד, וזו תכלית החיים. ובמידת מסירות נפש משיג ביטול כל הרצונות בפועל ממש, וממילא בא למקומו ושוורשו בתיקון השלם.

ברם, מסיים השפת אמת: "אכן הוא ענין חפזן ומהירות, אבל מה שאדם פועל ביטול הרצונות בימי חייו בשיבוב הדעת ובמתניות הוא נאה ביותר. - ועל זה אמרו (אבות ד, ז) "פה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי עולם הבא", ופשיטא שחיי עולם הבא העיקר הביטול אליו יתברך, כי בעולם הבא בודאי אי אפשר להיות נמצא במציאות נפרד בלתי בהימשכות חיות מחי החיים. - על זה רמזו, שכשזוכין לרצון האמת ושעה אחת בעולם הזה על ידי תשובה ומעשים טובים חשוב יותר" עכ"ה"ק.

• § • § •

אביו של הרה"ק בעל 'באר מים חיים' זצוק"ל, ה"ה מזה"ר רבי שלמה זצוק"ל, נודע כאיש של מסירות נפש, והיה שמח עד מאוד בשמחה של מצוה לקיימה בהידור, בכל נפשו ובכל מאודו. אח היה לו לרבי שלמה, שהיה גר מעבר לים במדינה רחוקה מאוד, וכאשר הלך לעולמו ולא השאיר אחריו זרע של קיימא, נודע הדבר לרבי שלמה, והשתוקק מאוד לקיים בו את מצות החליצה, אלא שנסיעה זו היתה כרוכה במסירות נפש, הן מצד הממון שנצרך לעזוב את כל עסקיו ולשלם הון רב בנסיעותיו, והן מצד הסכנה הגדולה שבמדבריות וסכנת הדרכים. אך ר' שלמה לא שת לבו לכל זאת, הוא עזב את כל עסקיו, נטל את צורו עם הממון הרב שנצרך לדרכו, ויצא בנסיעתו הרחוקה. לאחר שזכה לקיים את מצות החליצה כדן, ביקשה האלמנה שהיתה בעלת נכסים ועשירה גדולה, לתת לו לרבי שלמה את כל הוצאות הדרך ומתנות לרוב. אך הוא לא רצה לקחת מאומה, באומרו שברצונו שתישאר המצוה בשלמות ולא ליהנות בשכרה ולא כלום. [וזכר זה המעשה גם בספ"ה"ק "שיח שרפי קודש" (ערך בניים) עיין שם].

ויש שכתבו שבנו רבינו הק' בעל ה"באר מים חיים" מרמז לזה בספרו הטהור "סידורו של שבת", שכתב שם (ח"ב דרוש ד פ"א) בזה"ל (בקיצור): "ואתה תראה באישי ישראלים רובם ככולם,

סיפורי השגחה פרטית
שגשגחו לעברת ע"י הקוראים

'יושב ומזווג זיווגים'

סיפור מורינו הרב שליט"א: "יהודי מליקווד הגיע אלי שבוע ורצון על מנת לבקש עצה וישועה עבור אשתו שלקחה במחלת עצבים קשה.

היהודי דיבר אך ורק בשפת האנגלית ואילו אני לא דובר את השפה הזו כי אם עברית או אידיש. חיפשתי מתורגמן והנה בדיק עולה במדרגות אדם חוצניק שאלתי אותו אם הוא דובר אנגלית והוא השיב בחיוב והסכים לתרגם בחפץ לב.

כמוכן שהוא תירגם לי את הסיפור הקשה של האדם שיושב עם אשתו המסכנה שלקחה פתאום במחלת העצבים הזו והוא אובד עצות, בנוסף למצבו הכלכלי העגום. בסוף כל התרגום ביקש המתרגם את רשות הדיבור, וכאשר דמעות התרגשות נגרות מעיניו אמר: "אני גר בשיקגו ואני פרופסור מומחה בתחום הזה בדיק של מערכת העצבים. יש לזה טיפול ואני מקבל עלי את הטיפול בתיק הזה על חשבוני ללא כל צורך בתשלום. כי כאשר זימן הבורא אותנו למקום אחד ואותי לתרגם בדיק לזוג הזה, אתה הוא משמים שעלי לטפל במקרה הזה!!!"

הם החליפו פרטים ביניהם וקבעו להמשיך את הקשר בחר"ל...

פחד פחדים להתבונן ולראות איך ה' משגיח על כל ברואיו מהפרט הגדול ועד לפרט הקטן ביותר....
* * *

עוד סיפור דומה היה עם אישה שלא דיברה כי אם אנגלית, והיה צריך מתורגמנית, וחיפשו מי שתתרגם, ובדיק הגיעה אישה דוברת אנגלית שתרגמה לנו.

תוך כדי שאלתי מה עם כיבוד הורים, שהיה זה דבר שגורם לרוב הצרות של אנשים שאינם מכבדים הורים כראוי (כך אמר לי הרב ישראל יעקב פישר זצ"ל) מסתבר שהיא ניתקה קשר עם ההורים שלה לפני שנים רבות והיא אינה יודעת כיצד להשיב את הקשר רגשית ונפשית... היא פרצה בבכי, אז התברר שזה בדיק התחום של אותה מתרגמת, היא מתוכנת בין אנשים שרבים ועושה שלום ביניהם וגם בין הורים וילדים...

היא קיבלה על עצמה ללוות אותה ולעזור לה עד שהכל יבוא על מקומו בשלום... רואים כמה הכל מושג ומדויק ונשאר לנו להאמין ולעשות רצונו בשמחה ובטוב לבב!!!

בהגיע לו עת לעשות צרכיו לעסוק במשא ומתן וכדומה מעשיית צרכיו עושה בזירוז אחר זירו, ובכל כוח גופו ואבריו וכו', לחשוב מחשבות ולעשות עשיות רבות, כעין הנסיעה לארץ מרחקים, ומסכן את עצמו לעבור בימים ובנהרות, ובין גדודי חיות ולסטים, להביא ממרחק לחמו להחיות גופו וגופות בני ביתו. ולא כן בעשיית התורה ומצוות, האם קרה לאדם בזמננו מפשרות המוני ישראל לנסוע נסיעה רבה אל ארץ מרחק, לקיים שם מצוה אשר אי אפשר לו לקיים כאן. או לעבור במקום סכנה בים או ביבשה, בכדי לקיים מצות התורה, כמו כיבוד אב וכדומה וכו'" עכ"ל"ק ע"ש.

• § • § •

ידוע ומפורסם בתפוצות ישראל מעשה מסירות נפשו של הרה"ק רבי שלמה הג"ל על מצות ביעור חמץ בפסח, וכבר נדפס בכמה וכמה ספרים חדשים גם ישנים.

טיב זה המעשה היה בעת שהתגורר בכפר אחד רחוק, שלא היה שם רב ובית דין או מורה צדק למכור להם את החמץ. - ולפרנסתו היה רבי שלמה עוסק בעשיית 'יין שרף', היה זה עסק גדול שהרוויח בו יפה, והיו לו כמה בתי משרפות ענק שבהם הכין י"ש בכמויות גדולות עבור כל ערי הסביבה, עד שהתעשר מאותו עסק עושר רב.

מדי שנה לפני חג הפסח היה רבי שלמה נוסע במיוחד אל העיר הסמוכה, כדי למכור את חמצו לרב העיר כדת וכדן. וכמוכן בימי חג הפסח היו כל הבניינים של בית החרושת סגורים ומסוגרים על מנעול ובריה, בהיותם מלאים חמץ ומחמצת.

שנה אחת נבצר מר' שלמה לצאת בנסיעה העירה בימים שלפני הפסח, ולכן ביקש משכנו האופה היהודי המקומי שבנסיעתו העירה למכור אצל הרב את מאפייתו הגדולה, ימכור באותה עת גם את חמצו שלו. הוא מינה אותו כשלוחו בקנין גמור, וכתב לו שטר מיינו בו פרט את כל מה שנצרך למכור עבורו אצל הרב"ד, חביות היין שרף, המשרפות, הדודים הגדולים שמבשלים בהם את החיטין והשעורין, והוסיף לפרט בדקדוק את כל המקומות שיש בהם חשש חמץ ותערובת חמץ או חמץ נוקשה, וחתם שמו על כך שממנה הוא את הנחתום המקומי למכור עבורו את הכל אצל הרב.

והנה באמצע ימי חול המועד פסח פוגש רבי שלמה את שלוחו האופה, ולהפתעתו כשרצה לגשת אליו ולברכו בברכת החג נראה האופה כמנסה לברוח ממנו, והכרת פניו ענתה בו שמתבייש להיפגש עימו, הוא רדף מהר אחריו והצליח לתופשו, ולאחר שבירכו בברכת המועד דרש לדעת מה נעשה בדבר שליחותו.

השפיל הנחתום את מבטו מרוב בושה, ואמר, יסלח נא לי כבודו, אך מחמת רוב הטרדות שהיו לי בנסיעתי העירה נשכח ממני כל ענין השליחות, ובהיותי בבית הדין הזדורתי למכור אצל הרב במהרה את המאפייה שלי, אך את דבר שליחותך לדאבון לבי לא ביצעתי, ואקווה שתמחל לי על כך, כי בשגגה נשכח הדבר מלבבי.

כשמוע ר' שלמה את הבשורה הקשה חש מהרה לביתו וסיפר לאשתו הצדקנית את כל הענין, ושכל רכושם נאסר מעתה כדן החמץ שעבר עליו הפסח. ולא זו בלבד, אלא שמוטלת עליהם עתה המצוה של 'ביעור חמץ', כדן כל חמץ בפסח שהוא חייב בביעור.

יצאו אפוא ר' שלמה ומחברתו הטהורה לקיום המצוה הגדולה במסירות נפש ובשמחה גדולה, הם הכינו את מעמד 'שריפת חמץ' בכבוד והידור רב, שפכו את כל חביות הי"ש הענקיות והיקרות של בית המשרפות, שהסתכמו יחדיו בסכום אגדי של כמה רבבות! ותיכף העלו את האש בבית החרושת, המדורה הגדולה החלה לבעור באש עצומה ותמרות עשן, | הפשך בעמוד הבא <

כשמבחוץ עומד ר' שלמה שש ושמו ורוקד ריקודים של מצוה, בשמחתו הגדולה שזכה לקיים בהידור את מצות 'אין ביעור חמץ אלא שריפה'.

רבי שלמה חזונו אף הכינו 'סעודת מצוה' רבתי לכבודו של מצוה, וכיבדו את כל האורחים הרבים שהגיעו כדי להשתתף בצערם הגדול, במאכלים ומשקאות טעימים ונעימים, ועד מהרה מצאו עצמם במקום להשתתף בצערם משתתפים בשמחתם הגדולה, שמחה של מצוה!

השמחה הגדולה עשתה לה כנפיים, והגיעה גם לאוזני הגויים הרבים שבסביבה, שלא השכילו להבין את מעשהו של ר' שלמה ואשתו, ודיברו בו סרה על ששרף כמו ידיו את כל עושרו ורכושו, והכל שחו בענין שכנראה יצא מדעתו...

כשהגיעה השמחה המוזרה לאוזניו של הפריץ, אדון הכפר, כעס מאוד בדבר, היי"ש המקומי שיוצר בטעמו

המופלא בכפר שלו היה מן הטובים והמשובחים ביותר, וכבר יצא לו מוניטין רב, והכל היו משוחחים בשבחו של היי"ש שמהכפר שלו... והנה עתה שרף ר' שלמה את הכל כמו ידיו. הוא רגז ורטן וחמתו בערה בו, וקרא אליו בנחיצות את ר' שלמה ואשתו והוכיח אותם קשות על מעשיהם, באם אין אתם חפצים בבית החרושת שלכם, מדוע שרפתם הכל למאכולות האש? מדוע לא נתתם לי את כל החביות? והנה עתה במקום הריחות הטובים והחריפים של היי"ש המשובח שהיינו מריחים כאן תדיר, עולה ריח של אפר ושריפה מן היי"ש החרון, שלא נשאר ממנו זכר!

מרב קצפו וכעסו החליט הפריץ העריץ לגרש את ר' שלמה ואשתו מן הכפר שלו, כידוע שהיו הפריצים בימים ההם שולטים במחוזותיהם שלטון ללא מיצרים, ועשו בהם ככל העולה על רוחם. כל תחנוניו והסבריו של ר' שלמה, שכן היא מצוות דתו לבער כל החמץ בפסח, לא התקבלו על לב הפריץ, שלא רצה לשמוע ממנו מאומה, רק גירשם מפניו באף ובחמה ובקצף גדול.

כראות ר' שלמה כי כלתה אליו הרעה מאת הפריץ לא נשברה רוחו, רק הלך בשמחה לביתו אסף וקיבץ את כל מטלטליו, ויצא לגלותו הקשה בשמחה גדולה. כמעשהו במדורתו כך מעשהו

בנדידתו, ובמקום שייצא בכבי ובעצבות, יצא בשמחה גדולה בשיירים ובזמירות, שכן כל יציאתו מחמת מצוות ה' היא. ועל אף שיצא ר' שלמה ואשתו נקיים מכל נכסיהם בלא שיהיה להם בהם הנאה של כלום, היו ששים ושמחים וליבם מלא אושר עצום על שזכו לקיים כפשוטה את מצוות (דברים ו, ה) "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך", ודרשינו בריש פרק ה' (ברכות נד.) "בכל מאודך - בכל ממונך!"

באותה עת נעשה בפמליא של מעלה רעש גדול מן המסירות נפש הגדולה שהקריבו בשמחתם בשביל קיום המצוה, ונעשה בזה קורת רוח עצומה ושמחה גדולה לפני אבינו שבשמים, כי היה בכך קידוש השם גדול בכל ערי הסביבה. ולפיכך נגזר עליהם בבית דין של מעלה, שיזכו לבן מופלג וצדיק נורא, שיאיר את כל העולם כולו.

ואכן לתקופת השנה זכו שנוולד לבם בנם, הגאון הקדוש רבי חיים זצוק"ל, בעל באר מים חיים וסידורו של שבת ושער התפילה, שהיה אחד מגדולי צדיקי הדור כידוע. - שהשפיע מהודו וקדושתו העצומה על כל באי עולם, עד שאף לאחר שעזב את העיר טעשרנוביץ, בה שימש ברבנות עשרות בשנים, נשארה השפעת קדושתו בהיכל בית מדרשו הגדול, שכידוע היו יראים בני ברית ושאינם

בני ברית לשלוח בו יד, ושנים רבות נשאר עומד על תילו כמו שהוא, וסביבות מקום מושבו הקדוש היה מגודר בגדר, כדי שלא יהיו איש לשבת על כיסא קדשו, ויצא שמו לתהילה בכל הארץ.

• § • § •

כיוצא בדבר היה טיב מעשה של מסירות נפש נפלאה, גם עם בנו הרה"ק בעל הבאר מים חיים זצוק"ל עצמו. כאשר פעם בעת שהשתוללה מלחמה קשה בחוצות, נצרך הבאר מים חיים בביתו בדחיפות לבעל מלאכה, כדי שיבצע איזו מלאכה שנצרכו לה בבית הרב.

והנה בשעת לילה מאוחרת כשסיים הרב את כל תורתו ועבודתו, ויצא לסעוד את ליבו שאל את בני ביתו אם נתנו לפועל את שכרו, ומשהשיבו בשלילה שעדיין לא קיבל את התשלום מחמת שחשבו לשלם לו למחרת, התכרכמו פניו מאוד ונזעק במר ליבו, הלא על כך מצויים אנו להדיא בתורתנו הקדושה שלא להלין שכר שכיר, והיא מצוה דאורייתא! כד"א (דברים כד, טו) "בְּיָמָו תִּתֵּן שְׂכָרְוֹ, וְאִם אִסְרוּ יֵשׁ בְּדָבָר (ויקרא יט, יג) "לֹא תִלְוֶן פְּעֻלַּת שְׂכִירֵי אֲנָתְךָ עַד בֹּקֶר!"

השעה היתה מאוחרת בלילה, בחוץ הוטל 'עוצר' כבד על העיר, ומחמת המלחמה הקשה היתה 'האפלה' מוחלטת, הכל חשוך לגמרי, נפש חיה לא נראתה ברחובות, רק חיילים ושומרים התהלכו לשמור על כללי חוקי העוצר.

אף על פי כן החליט הצדיק הקדוש כי אין ברירה, והמצוה מחייבת אותו לצאת חוצה, הוא אזר עוז בנפשו ויצא במסירות נפש באישון ליל לחפש אחר מקום מגוריו של אותו פועל, כדי לשלם לו שכר פעולתו.

והנה בהתהלכו כך ברחובות קריה משוטט אנה ואנה, פגש בו איש צבא חמור סבר, ותיכף עצרו ונתנו באזיקים, על שההין להפר את העוצר, וכבר רצה להשליכו לכלא ולהביאו למשפט בבית האסורים, כדי שיחרוץ השופט את עונשו. - אך הצדיק ביקשו והתחנן על נפשו שיניח לו מקודם רק להשלים את מצוותו, שמוכרח ועומד הוא במצוות דתו לשלם עוד היום את שכר הפועל שעשה במלאכתו היום.

לאחר הסברים ושכנועיים רבים נענה המפקד להפצרותיו, ולקחו עימו אל ביתו של אותו אומן, ולאחר ששילם לו את כל שכרו משלם כדת וכדין, ונתקיימה המצוה בהדרה, נתרכך בזכותה ליבו של הקצין והחזירו אחר כבוד לביתו נאוה קודש, כשהוא מוסיף להזהירו שלא יהיו עוד לצאת מן הבית בשעת הסכנה, והצדיק הקדוש היה מלא שמחה ורגנה על שזכה לקיים המצוה בהידור.

טי"ז אדר א'!
באזיקה תחוב
תצא לחתונת ולקבל כלים
לעשות רצון הבורא?

טיב התחזקות

תורה / שמחה / כיבוד אב / חסד / עינים / שלום
עבודת השי"ת ב' כרכים / מקומות הקדושים ב' כרכים
חדש הכלל והודאה חדש

מאת הגה"צ
רבי נפליאל הבן רבינוביץ
שלטי"א

ניתן להשיג בחנויות ספרים הפיכתיות
הפצה ראשית פרטית הספרים בתחילת הרב יצחק פרידמן 03-6194114

חזי בהם!

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליאריצייט | התורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל המצוי"ב

		גרפצ'יק טל: 02-5002321	לעי"נ הבחור שמואל מאיר ז"ל בן יבלחטי"א רבי ישראל יצחק נלביע י"ח נסלו תצבה.	לעי"נ מרת חיה סאסא בת לאה נלביע י"סיון תצבה.	שרה שיינדל בת טילה רחה להצלחה בכל העניינים	האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים	יוסף בן טילה רחא לרפואה שלימה	לעי"נ מרת הינדל בת משה ירסיוו ובלומה	לעי"נ יעקב צבי בן שרא
--	--	---------------------------	---	---	---	--	--	---	--------------------------------

י"ל ע"י קהילת שבת בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגונויך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענונינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173